

NOTA DE PREMSA

Resultats de la 4a edició de l'enquesta sobre l'impacte econòmic de la covid-19 promoguda per la Cambra i realitzada en col·laboració amb Andorra Recerca + Innovació

L'impacte de la covid-19 sobre l'activitat empresarial es redueix durant el segon semestre de 2021

El percentatge d'empreses que afirmen poder superar la crisi amb els seus propis recursos augmenta fins al 80% del total, alhora que disminueix la proporció d'empreses que es veuran forçades a tancar i les que s'ho estan plantejant

Tot i la millora del context econòmic i la major adaptació a la pandèmia per part de les empreses i dels treballadors, 1 de cada 4 empreses preveu que la covid-19 encara tindrà un impacte negatiu sobre la seva activitat a curt termini

Per guanyar competitivitat i impulsar els negocis, els empresaris aposten sobretot per desenvolupar nous productes i serveis, dotar el personal de noves habilitats professionals i invertir en innovació i digitalització

Andorra la Vella, 24 de març de 2022. La Cambra de Comerç, Indústria i Serveis durant el mes de gener ha dut a terme en col·laboració amb el Grup de Sociologia de l'Andorra Recerca + Innovació la quarta onada de l'enquesta per valorar els efectes de la pandèmia de la covid-19 sobre el teixit empresarial del país. Avui es presenten els resultats d'aquest estudi relatiu al segon semestre de l'any 2021.

Els resultats de l'enquesta posen de manifest que la recuperació de l'activitat econòmica segueix el seu curs, gràcies a un major control de la pandèmia i a una afectació més limitada d'aquesta en el conjunt de l'economia. Així, en comparació amb els tres semestres anteriors, es percep, en general, una clara millora de la situació econòmica de les empreses andorranes.

Per sectors, la indústria, els serveis menys afectats per les restriccions a la mobilitat i, de manera particular, la construcció, mostren un comportament més dinàmic. En canvi, les branques d'activitat més dependents del turisme -com ara l'hoteleria, les agències de viatges i operadors turístics, el transport de viatgers, la restauració i el comerç-, es recuperen més lentament i, tot i que presenten unes dades d'activitat millors que les de 2020, encara es mantenen lluny dels nivells prepandèmia.

NOTA DE PREMSA

Un indicador que confirma la recuperació gradual de l'activitat durant el segon semestre de 2021 és l'evolució del percentatge d'empreses que es plantegen tancar el negoci o bé es veuran forçades a fer-ho, que disminueix fins a l'11,3% i el 2% del total, respectivament. A més, destaca l'augment significatiu del nombre d'empreses que afirmen poder superar la crisi amb els seus propis recursos (passa del 71,5% al 80,3%), mentre que les que diuen necessitar les ajudes del Govern per fer front a aquesta situació de dificultat es redueixen més de la meitat, fins al 5,8% del total, davant del 12,8% del semestre anterior.

Aquest estudi s'ha elaborat a partir d'una enquesta telefònica realitzada a 400 empreses i treballadors per compte propi (autònoms). Una mostra que engloba tots els sectors d'activitat.

L'objectiu principal de l'enquesta és treballar amb dades reals sobre l'afectació que han patit les empreses del país i poder elaborar una comparativa de la situació econòmica, des de l'acabament del primer confinament fins a finals de l'any 2021. També es pretén conèixer el grau d'impacte en la continuïtat del negoci de les empreses enquestades i les seves perspectives de futur.

Igualment, s'han abordat altres objectius, com ara, conèixer com han canviat els hàbits de treball, l'impacte en les vendes i els factors determinants per sortir de la crisi.

Dividim els resultats en quatre grans blocs d'informació que responen als objectius de l'enquesta:

- (I) AFECTACIÓ ECONÒMICA QUE HAN PATIT LES EMPRESES I TREBALLADORS PER COMPTE PROPI**
- (II) IMPACTE EN LA CONTINUÏTAT DEL NEGOCI**
- (III) CANVI D'HÀBITS DE TREBALL I IMPACTE EN L'ESTRUCTURA I RECURSOS DE LES EMPRESES**
- (IV) VALORACIÓ DE LES MESURES ECONÒMIQUES, GESTIÓ DE LA CRISI I REPTES DE FUTUR**

NOTA DE PREMSA

(I) AFECTACIÓ ECONÒMICA QUE HAN PATIT LES EMPRESES I TREBALLADORS PER COMPTE PROPI

▪ Aturada de l'activitat durant el segon semestre de 2021:

Un indicador de la millora de la situació econòmica de les empreses és l'evolució de la proporció d'empreses que manifesten haver aturat l'activitat. La xifra disminueix de manera progressiva des que es va acabar el confinament estricte de la població i l'aturada general de l'activitat. En concret, durant el segon semestre de 2021, el nombre d'empreses que ha hagut de tancar parcial o totalment l'activitat s'ha reduït, per quart semestre consecutiu, fins al 8% del total. A més, majoritàriament, les aturades han estat puntuals i s'han produït en moments de poca activitat turística. Cal recordar que al juliol de 2020 hi havia un 65% d'empreses que estaven tancades, el gener de 2021, un 15%, i al juliol de 2021, un 9,5%.

▪ Variació de la xifra de vendes:

2n semestre de 2021: El balanç del segon semestre de l'any 2021 mostra una recuperació gradual de l'activitat respecte als tres semestres anteriors.

En concret, una mica més d'un terç de les empreses enquestades (el 37% del total) declara que la xifra de vendes ha augmentat, davant d'un 20% d'empreses que han patit una caiguda de la facturació i d'un 30% d'empreses que han mantingut uns volums de vendes semblants als d'ara fa un any.

D'altra banda, destaca que, pel que fa a les empreses que han patit un descens de l'activitat, la caiguda ha estat menys intensa que en el semestre anterior. En concret 5 de cada 10 empreses han registrat un descens interanual de la facturació del 30% o menys.

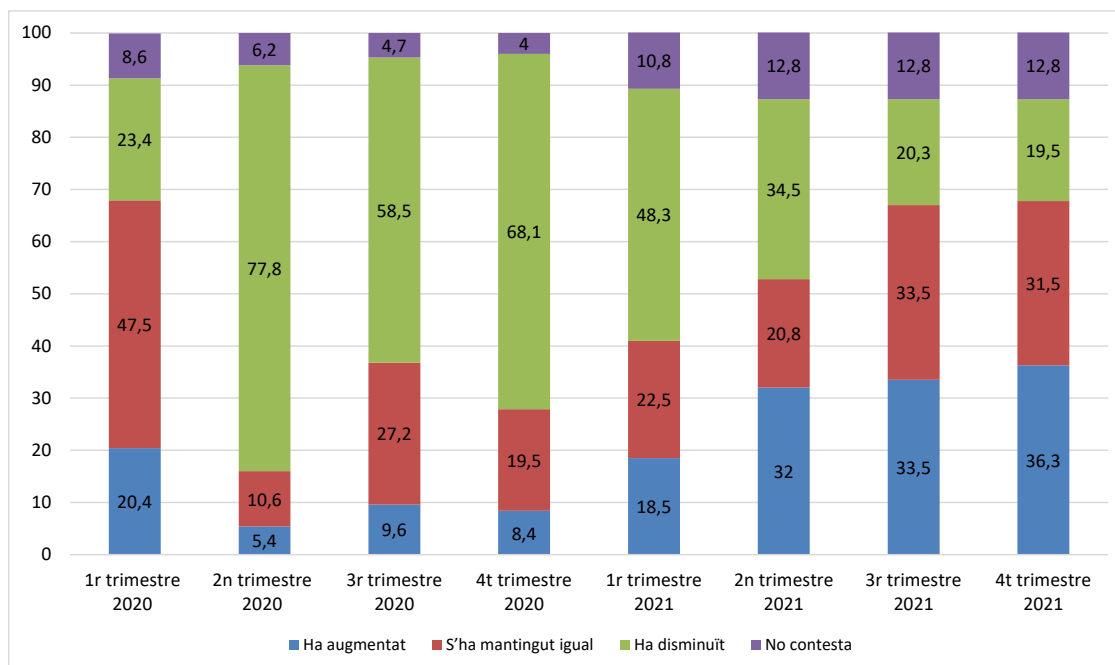
Les benzineres, les empreses dedicades al transport i logística, les agències de viatges, els supermercats i grans magatzems, la indústria i l'hoteleria són els sectors que més han experimentat un increment de la facturació. Per contra el comerç d'alimentació i, en menor mesura, la restauració són els que més han patit una caiguda de la seva xifra de vendes. La construcció, per la seva banda, ha seguit una dinàmica molt positiva i és el sector que concentra una proporció més gran d'empreses que ha assolit un volum de

NOTA DE PREMSA

facturació similar al del mateix semestre de l'any 2020, amb el 44% d'empreses que així ho indica.

L'evolució de la xifra de vendes per trimestres, el volum de facturació de les empreses ha evolucionat de manera més o menys favorable, en funció de la situació sanitària i de les restriccions a la mobilitat i a la interacció social vigents en cada període. En el 3r trimestre de 2021, els bons resultats de la campanya d'estiu va impulsar una recuperació gradual de les vendes, sobretot en aquells sectors més castigats per la pandèmia, i que partien de nivells d'activitat molt baixos. En el 4t trimestre la recuperació ha prosseguit, tot i que molt lentament, a causa de les noves onades del virus. En concret, destaca que en el tercer trimestre, un terç de les empreses enquestades ha indicat haver augmentat la seva xifra de vendes, mentre que en l'últim trimestre de l'any, aquest percentatge augmenta una mica i se situa en el 36%.

Variació de la xifra de vendes per trimestres, segons el període 2020 i 2021 (en % d'empreses)

Total any 2021, la tendència de millora del volum de vendes de les empreses iniciada a mitjans de 2020, es va veure frenada a finals de 2020 i principis de 2021 per l'arribada de la segona i tercera onada de contagis i per les fortes restriccions a la mobilitat

NOTA DE PREMSA

internacional entre països. A partir del segon trimestre de l'any 2021, la recuperació progressiva dels nivells de facturació de les empreses ha estat més significativa i generalitzada, gràcies a l'avanç de la vacunació i l'aixecament de les fortes limitacions de mobilitat entre països.

En el conjunt de l'any 2021, la variació de la xifra de vendes respecte a l'any anterior ha estat, en general, positiva. Quasi la meitat de les empreses enquestades (el 45% del total) ha augmentat la seva facturació el 2021 respecte a l'any anterior, el 22% ha mantingut uns nivells de vendes similars, i el 20,5% indica que els volum de facturació han evolucionat a la baixa.

Previsió de la variació de la xifra de vendes de cara al primer semestre de 2022:

La previsió de les empreses sobre l'evolució de la facturació de cara al primer semestre de 2022 millora en relació amb els semestres anteriors, tot i que encara és moderadament optimista: el 36,5% de les empreses preveu que la xifra de vendes augmentarà en relació amb el mateix període de l'any 2021, el 39,5% d'empreses creu que es mantindrà en els nivells actuals i el 7% considera que el volum de vendes disminuirà.

Continuïtat de l'impacte de la covid-19 sobre l'activitat que desenvolupa l'empresa

- **1 de cada 4 empreses preveuen continuar afectades per les conseqüències econòmiques derivades de la crisi sanitària durant els propers sis mesos.**

En concret, gairebé dos terços de les empreses enquestades no preveuen tenir un impacte negatiu sobre l'activitat que desenvolupa, mentre que un 24% declara que sí, i un 12% no contesta.

Els supermercats i grans magatzems i el comerç d'alimentació són les branques d'activitat que més preveuen aquest impacte negatiu de cara als propers sis mesos. Per contra, els sectors més optimistes pel que fa a l'evolució futura de l'activitat són el de les benzineres, la indústria i la construcció.

NOTA DE PREMSA

(II) IMPACTE EN LA CONTINUÏTAT DEL NEGOCI

Previsió de tancament d'empreses

- **El nombre d'empreses que poden fer front a l'impacte de la covid-19 amb els seus propis recursos augmenta gairebé 9 punts, fins a representar el 80% del total.**

La gran majoria de les empreses enquestades, el 86% del total, afirma que no té previst tancar la seva empresa. Aquest percentatge augmenta 2 punts respecte a l'edició anterior de l'enquesta. En detall, un 80% d'empreses manifesta que amb els seus propis recursos se'n sortiran, 8,8 punts més que al juliol 2021 (principalment es tracta de benzineres i d'empreses de la indústria, la construcció, els serveis no turístics i el transport i logística; mentre que un 6% d'empreses (7 punts menys que al juliol 2021) podrà tirar endavant mitjançant les mesures d'ajuda del Govern; aquest és el cas, per exemple, dels supermercats i grans magatzems i del sector hotelier.

En paral·lel, es redueix una mica el nombre d'empreses que s'està plantejant el tancament del negoci, fins a l'11,3% del total (en l'edició de juliol de 2021 aquesta xifra es situava en l'11,8%). Un percentatge que augmenta fins al 25%, en el cas del sector de les agències de viatges, fins al 24% en el cas de la restauració i fins al 20% en el cas del comerç d'alimentació.

També és rellevant, tot i ser valors molt reduïts, la reducció del percentatge d'empreses que afirmen que hauran de tancar a causa de la Covid-19, perquè no hi veuen cap altra sortida, fins a situar-se en el 2% del total, vuit dècimes menys que en el mes de juliol de 2021.

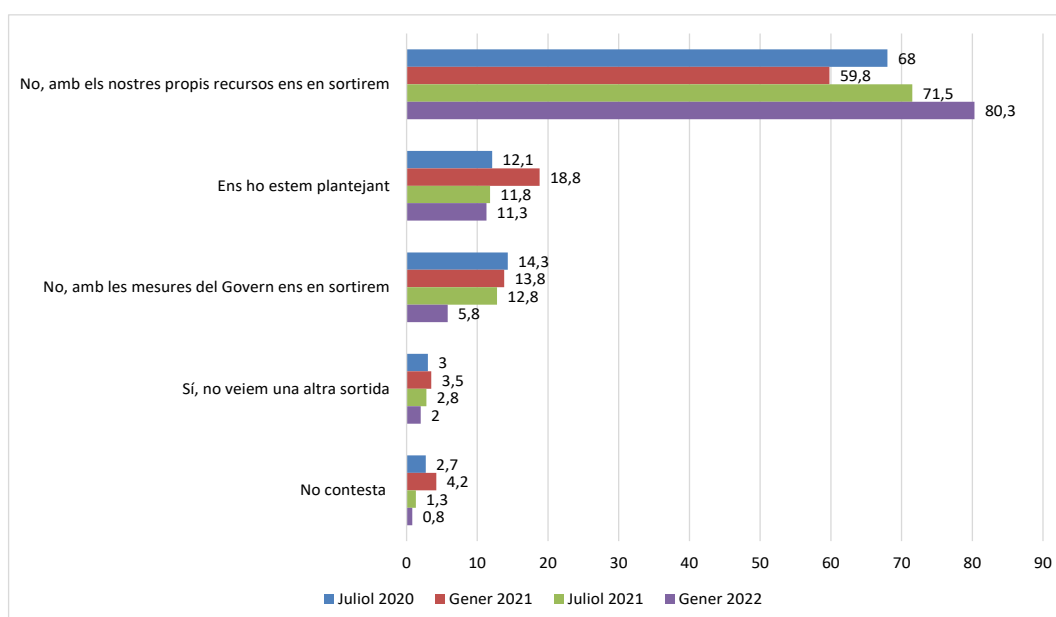
Segons la forma jurídica de l'empresa, els treballadors per compte propi són els que un percentatge més gran es plantegen tancar l'empresa, el 12,5%, davant del 9% de societats mercantils.

Per últim, l'anàlisi per dimensió de l'empresa, mostra que cap empresa de més de 25 treballadors s'ha plantejat el tancament del seu negoci; en canvi, pel que fa a les empreses d'entre 1 i 10 treballadors, aquest percentatge se situa prop del 12%.

Cal assenyalar també que **la totalitat de les empreses que afirmen que hauran de tancar el negoci perquè no veuen una altra sortida, són microempreses, que tenen entre 1 i 5 empleats.**

NOTA DE PREMSA

Comparativa de la projecció de tancament de l'empresa a causa de la Covid-19 segons el moment de l'enquesta

(III) CANVI D'HÀBITS DE TREBALL I IMPACTE EN L'ESTRUCTURA I RECURSOS DE LES EMPRESES

Pràctica del teletreball

- **El percentatge d'empreses que opten per la modalitat del teletreball augmenta 1,5 punts respecte al semestre anterior.**

El teletreball es va consolidant a poc a poc i sembla que per quedar-se al llarg del temps. D'aquesta manera, el mes de gener de 2022 una de cada cinc empreses indica tenir un percentatge de la seva plantilla fent teletreball, el 21% del total (aquest percentatge es situava en el 19,5% el juliol de 2021 i en el 17,7% el juliol de 2020 a l'inici de la pandèmia). El fet que aquest percentatge tendeixi lleument a l'alça i no disminueixi amb la millora de la situació sanitària, confirma que és una eina que funciona i que les empreses han adoptat permanentment.

A més, destaca que respecte al juliol de 2021, **disminueix el percentatge d'empreses que tot i tenir la possibilitat d'aplicar el teletreball, no l'està desenvolupant**, des del 18% fins al 13%. Cal recordar, però que aquest percentatge es situava en el 30,5% el mes de juliol de 2020.

NOTA DE PREMSA

Impacte de la crisi de la covid-19 en la plantilla i previsions d'acomiadaments

- **Continua augmentant el percentatge d'empreses que afirma que la crisi de la covid-19 no ha tingut cap impacte en la plantilla.**

Gairebé 9 de cada 10 empreses enquestades (el 88% del total) afirma que la crisi de la covid-19 no ha tingut cap impacte en la plantilla de l'empresa (el semestre anterior la proporció era de 8 de cada 10 empreses). En canvi, un 5% indica que ha hagut d'acomiadar treballadors i un 3% ha optat per reorganitzar i/o reduir les jornades laborals.

Pel que fa a les previsions, tan sols un 2% de les empreses enquestades tenen previst acomiadar un percentatge de la seva plantilla en els sis mesos vinents, mentre que la gran majoria el 97% del total, diu no tenir previst realitzar cap acomiadament.

(IV) VALORACIÓ DE LES MESURES ECONÒMIQUES, GESTIÓ DE LA CRISI I REPTES DE FUTUR

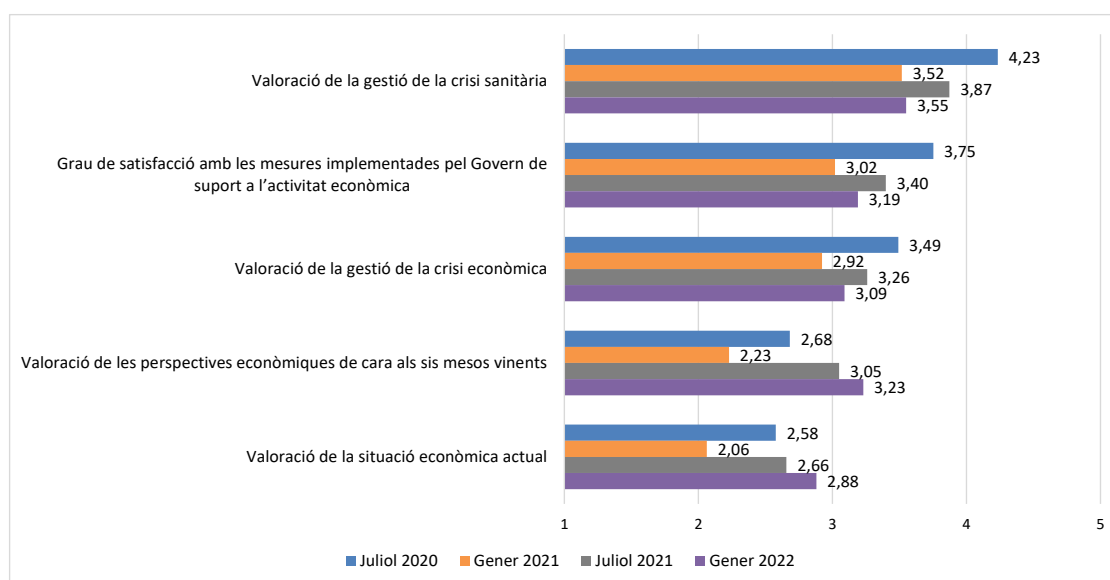
Baròmetre de la situació econòmica actual i futura i de la gestió de la crisi

- **Augmenta l'optimisme dels empresaris en relació amb la situació econòmica i les perspectives futures, però baixen lleument les valoracions de la gestió sanitària i econòmica, tot i que encara es mantenen clarament per sobre l'aprovat.**

Les empreses enquestades valoren encara en termes satisfactoris la gestió de la crisi sanitària (3,55 d'un màxim de 5), les mesures preses pel Govern de suport a l'activitat econòmica (3,19) i la gestió de la crisi econòmica (3,09), si bé és rellevant assenyalar que en aquests tres casos les puntuacions empitjoren entre 1 i 3 dècimes, respecte al semestre anterior. D'altra banda, pel que fa a la situació econòmica, les empreses es mostren més optimistes i veuen el futur amb menys preocupació. En concret, la situació econòmica actual, així com les perspectives econòmiques de cara als sis mesos vinents, obtenen valoracions més altes que en els tres semestres anteriors i se situen clarament per sobre de l'aprovat (2,88 i 3,23 sobre 5, respectivament).

NOTA DE PREMSA

Comparativa de la valoració mitjana de la situació econòmica i de la gestió de la crisi (en una escala de l'1 al 5)

Impacte i valoració de les mesures aprovades pel Govern per pal·liar els efectes de la crisi derivada de la covid-19

El 41,5% dels enquestats considera que les mesures adoptades pel Govern han estat adequades per intentar ajudar a mantenir la viabilitat econòmica de les empreses (al juliol de 2021 aquest percentatge se situava en el 30%, al gener de 2021 en el 21,5% i al juliol de 2020 en el 55%). D'altra banda, un 15% d'empreses opina que no són suficients, i un 11% manifesta que en un primer estadi han estat suficients però que caldrà aprovar més mesures de suport a l'activitat (un percentatge que augmenta prop de 7 punts en relació amb el juliol de 2021). Finalment, un 24% de les empreses no ho valora perquè diu no conèixer les mesures aplicades.

- **Durant el segon semestre de 2021 només el 6% de les empreses enquestades s'han acollit a alguna de les mesures d'ajuda atorgades pel Govern, en contrast amb el 24,5% que ho van fer el semestre anterior. Cal recordar que aquest percentatge va arribar a ser del 75% a l'inici de la pandèmia, coincidint amb l'aturada pràcticament general de l'activitat.**

NOTA DE PREMSA

El fet que les empreses s'acullin cada vegada menys a les mesures de suport del govern respon lògicament a la disminució de les ajudes, que han tingut un caràcter més focalitzat i limitat als sectors més afectats per la covid-19, però també a una millora de la situació econòmica i de la capacitat operadora de les empreses.

Les agències de viatges són amb diferència el sector que més diu haver-se acollit a alguna mesura (58% del total). Altres sectors que han necessitat aquestes ajudes són l'hoteleria (20%) i els supermercats i els grans magatzems (14%).

D'entre les empreses que s'han acollit a alguna mesura d'ajuda atorgada pel Govern, quasi la meitat -el 46%- ha demanat línies de crèdit, seguit d'un 37,5% que ha aplicat la suspensió temporal del contracte de treball (STCT). D'altra banda, el 25% de les empreses ha demanat l'ajut al lloguer dels locals per a negoci i un 4% ha optat per reduir la jornada laboral de part de la plantilla. Finalment, un 12,5% ha aplicat altres mesures (com ara contractar menors de vint-i-cinc anys o reduir el consum d'electricitat, entre altres).

Prioritats estratègiques de l'empresa al llarg de l'any 2022

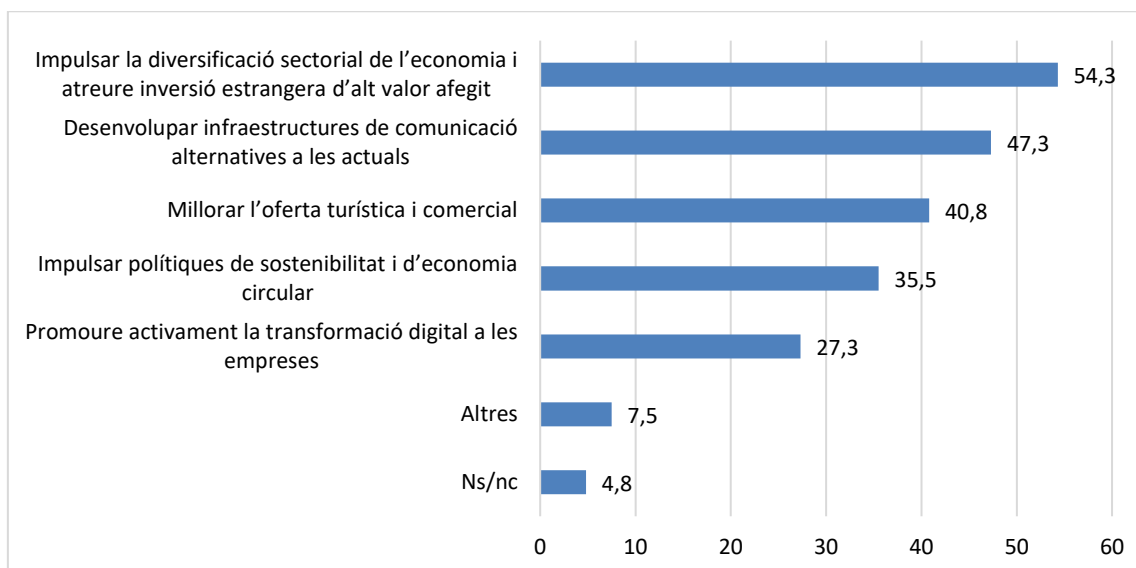
Entre les mesures principals que les empreses pensen adoptar per impulsar el negoci i guanyar competitivitat, destaquen, el desenvolupament de nous productes i serveis (assenyalat pel 42% de les empreses), dotar el personal de noves habilitats professionals (38,5%), invertir en innovació i digitalització (37%), obrir o reforçar canals de venda online (24%) i expandir-se i créixer internacionalment (20%). En menor mesura, les empreses enquestades han esmentat el fet de mantenir o incrementar l'ús del teletreball en la seva plantilla (14%) i reorganitzar i/o reduir la jornada laboral (11%).

Model de país i principals reptes que ha d'afrontar Andorra després de la crisi sanitària

Més de la meitat de les empreses (el 54% del total) considera que impulsar la diversificació sectorial de l'economia i atreure inversió estrangera d'alt valor afegit és el repte de país més important, seguit del desenvolupament d'infraestructures de comunicació alternatives a les actuals (47%), la millora de l'oferta turística i comercial (41%), l'impuls de polítiques de sostenibilitat i economia circular (35,5%) i la promoció activa de la transformació digital a les empreses (27%).

NOTA DE PREMSA

Principals reptes de futur que ha d'abordar Andorra després de la crisi sanitària (en %)

VALORACIÓ I OPINIÓ DE LA CAMBRA

D'acord amb els resultats de l'enquesta que acabem de presentar, en termes generals, els empresaris són més optimistes pel que fa l'evolució de l'activitat empresarial de cara als propers mesos.

No obstant això, l'entorn econòmic seguirà sent complex i incert i el retorn a una situació de plena "normalitat" no serà ràpid, sobretot per aquelles activitats relacionades amb el turisme i la interacció social i, en particular, pel que fa a les petites i mitjanes empreses.

Cal garantir que les empreses surtin enfortides d'aquesta crisi i, per això, des de la Cambra estem duent a terme diverses actuacions per donar suport a la reactivació i transformació del teixit productiu del país. En aquest sentit, voldria destacar avui les accions següents:

En relació amb el turisme, una de les prioritats serà promoure el debat sobre els grans reptes estructurals que el sector arrossega des de fa anys i els nous desafiaments que la covid-19 ha plantejat. Entre altres temes, caldrà aprofundir en aspectes relacionats amb la diversificació i la diferenciació dels nostres serveis turístics -en una clau cada cop més experiencial i de més valor afegit-, impulsar la digitalització de les empreses del sector,

NOTA DE PREMSA

reduir els impactes sobre l'entorn social i ambiental i assegurar i desenvolupar el millor talent.

Des de la vessant formativa estem adaptant contínuament els nostres programes a les necessitats de les empreses, incidint en aspectes clau com ara la transformació digital, canvis de comportament dels consumidors, noves realitats i nous escenaris empresarials.

Per acabar, i dins el **Programa “fem empresa”**, continuem escoltant a les empreses i responent a les seves necessitats reals. El servei de consultoria empresarial de la Cambra adapta constantment els seus serveis a la nova realitat econòmica, oferint informació i nou contingut d'interès. En el darrer any, hem notat un increment en el nombre de consultes sobre els tràmits vinculats a la creació d'empreses, en relació a les ajudes existents per part de les diferents administracions, així com l'assessorament sobre els darrers canvis legislatius que afecten l'activitat empresarial.

Esperem que la informació que acabem de presentar avui sigui una aportació útil per al coneixement de la realitat empresarial i faciliti la presa de decisions als diferents agents econòmics del país.

Per a més informació:

CAMBRA DE COMERÇ, INDÚSTRIA I SERVEIS D'ANDORRA
Tel. 00376-809292
www.ccis.ad